

KATSO, JUMALAN KARITSA

Aitomaa-Lievonen-Pyykkönen-Malk-Peltola-Suihkonen: Katso, Jumalan Karitsa (Juurikasvu-kustannus, s.200. 2005).

KOKOOMATEOS

"Katso, Jumalan Karitsa" on kokoomateos, jonka takaa löytyvät seuraavat kirjoittajat: Juhani Aitomaa, Paavo Lievonen, Matti Pyykkönen, Per-Olof Malk, Olavi Peltola ja Paavo Suihkonen. Kirjoittajat kuuluvat (tai ovat ainakin kuuluneet) eri kristillisiin piireihin: Suomen ev.lut.kirkko, helluntaiherätys, vapaakirkko, Sanansaattajat, Kylväjä).

SUOMEN SIION

Näitä veljiä painaa huoli "Suomen Siionista" (s.11). Tämä nimitys on harhaanjohtava. Siion tarkoittaa Herran asumusta ja Jerusalemiä. Suomea ei voitane nimittää kummaksikaan.

Nimityksen käyttö on vakiintunut nimenomaan määrätysssä tarkoituksessa. Kun halutaan arvostella kirkkoa, pehmennetään sanontaa Suomen Siionilla. Tällöin kritiikkisi saa "rakentavan" leiman - muutoin olet rakkaudeton hajottaja.

Suomen Siioniin sisällytetään yleensä kaikki Suomen hengelliset liikkeet. Kuitenkin itse asiassa voitaisiin tällöin puhua pelkästään Suomen ev.lut.kirkosta. Näin kahdestakin syystä. Ensiksikin se on ylivoimaisesti suurin - ja kaunein. Toiseksi siksi, että muut yhteisöt ovat siihen intensiivisessä suhteessa, lähes elimellisessä yhteydessä.

Kansankirkon Suomen Siion- nimitys nousee kansankirkkoidyllistä. Kastettuina kaikki kansalaiset ovat Jumalan lapsia.

Totuudenmukaista olisi käyttää nimitystä "Suomen Baabel "(sekoitus).

KIRJAN HELMIÄ

"Tämän ajan kristillisen julistuksen erityispiirteenä ja ongelmana on, että ihmisille tarjotaan usein evankeliumin sijasta opetusta, joka etäännyttää ihmisiä Kristuksesta ja hänen sovitustyöstään ja siirtää uskon kohteen Jeesuksesta johonkin muuhun, esimerkiksi kokemuksiin tai opillisiin sivuasioihin" (Per-Olof Malk, s.7).

"Ensimmäinen askel herätykseen johtavalla tiellä on nöyryminen kaikkivaltiaan Jumalan edessä. On armoa, kun Jumala johdattaa sille paikalle" (Matti Pyykkönen, s.37).

"Jos uskotaan ja opetetaan, että Raamattu ei ole Jumalan sanaa, jumalallisen ilmoituksen lähde, on selvää, että silloin ei juuri puhuta tai edes voida puhua Jumalan pyhydestä. Silloin ihminen ja ihmisen järki tulee ylimmäksi auktoriteetiksi. Samalla klassinen kristinusko muuttuu yleisuskonnollisuudeksi ja humanismiksi" (Paavo Suihkonen. s.63). *"On totta, että kristillinen usko ei ole ensisijaisesti etiikkaa, mutta emme voi kuitenkaan Raamatun perusteella erottaa uskoa ja Jumalan tahdon mukaista elämää toisistaan"* (Paavo Suihkonen, s.73).

"Kun olemme päässeet osallisiksi Jumalan armosta, armo ALKAA UUDISTAA JA MUUTTAA MEITÄ SEKÄ SISÄISESTI ETTÄ ULKONAISESTI kohti Kristuksen kaltaisuutta. Tätä koko elämän kestävästä muuttumista kutsutaan

elämänvanhurskaudeksi. Muutos ei tapahdu ihmisvoimin, vaan sen saa aikaan Kristus (1.Kor.1:30). Vasta Kristuksen tullessa uskovat muuttuu täysin Herransa kaltaiseksi" (Olavi Peltola, s.104).

"Voimakkailla persoonallisuuksilla on vaikutusvaltaa.Näiden ympärille syntyy puolueita, ja näin on Kristus jaettu.

Tämä kehitys alkoi jo Paavalin päivinä. Jokainen pitää omaa 'totuuttaan' muiden käsitykset syrjäyttävänä. Jos Paavali kiitti Jumalaa siitä, ettei ollut kastanut kuin Grispuksen ja Gaiuksen sekä Stefanään perhekunnan (1.Kor.1:13-17), niin miksi kristikunta on saanut aikaan esimerkiksi eri kastetavoista kristittyjä erottavan asian? Onhan käytäntö kuitenkin selvästi osoittanut sen, että aito hengen yhteys voi olla jopa täysin riippumaton erilaisista käsityksistä tässä kysymyksessä'.

"Sanoisiko hän (Paavali) kaikille niille, jotka katsovat että heillä on oikeus erotella uskovia 'vuohiin ja lampaisiin' sen perusteella, mikä on heidän näkemyksensä oikeasta kastetavasta ja sen ajankohdasta: '---vaan se on kristitty, joka sisäisesti on kristitty, ja oikea kaste on sydämen kaste Hengessä, ei kirjaimessa' (vrt.Room.2:29)? (Paavo Lievonen, s.119).

"Menestyminen ei ole kiistaton merkki Jumalan erityisestä siunauksesta, eivätkä köyhyys ja sairaus ole merkkejä hylätyksi tulemisesta" (Juhani Aitomaa, s.137).

KIRKON JAKAUTUMINEN (VH)

Suomen kirkon jäsenet jakautuvat neljään eri ryhmään:

1. KIRKKO ON JUMALLINEN INSTITUUTIO, jonka toimintaa ei tule eikä saa arvostella. Kirkko toimii kaikessa oikein. "Voi suruttomia Siionissa, huolettomia Samarian vuorella" (Aam.6:1).

2. ARVOSTELIJAT. Kirkossa on paljon moitteen sijaa. Sitä voidaan kritikoida, mutta käytännön toimenpiteisiin ei ole tarvis ryhtyä. Katsotaan, että samoin kuin valtioon kuuluvat hallitus ja oppositio, samoin voi olla ja on kirkossakin. Unohdetaan, että tämä ei ole uustestamentillinen kirkon malli. Olemme tekemisissä "Loot-kristittyjen" kanssa. "Kuitenkin hän pelasti hurskaan Lootin, jota rietasten vaellus irstaudessa vaivasi; sillä asuessaan heidän keskuudessaan tuo hurskas mies kiusaantui hurskaassa sielussaan joka päivä heidän pahain tekojensa tähden, joita hänen täytyi nähdä ja kuulla" (2 Piet.2:7-8). Nämä kirkon jäsenet huokaavat raskaasti sen johdosta, "mitä heidän täytyy nähdä ja kuulla". Voi kuinka raskaasti he huokaavatkaan! Mutta ei mitään enempää.

3. KIRKKOTAISTELIJAT. Kirkon harhoja vastaan on noustava barrikadeille. On lähdeittävä taisteluun Jumalan sanan voimaan saattamiseksi kirkossa. Näitä ovat mm.kansanlähetyläiset ja Luther-Säätiö. He kuvittelevat, että kansankirkossa on mahdollista toimia Sanan mukaisesti. He ovat tuomitut jo ennakkolta häviämään tämän taistelun. He syyllistyvät vastustajan karkeaan aliarviointiin. He tekevät turhaa työtä taistelemalla tuulimyllyjä vastaan.

4. SOTAINTOILIJAT. He eivät voi olla hiljaa; on lähdeittävä liikkeelle. He sanoutuvat irti sohvalle loikoilijoista. On lähdeittävä taisteluun. He sonnustautuvat sotaan. "Jotain tarttis tehrä!" He lataavat kanuunansa ja ryntäävät ulos taistelukentälle. Siellä kuitenkin on heitä vastassa mahtava Goljat (kansankirkko). Taistelijoiden housut alkavat tutista ja polvet lyödä loukkua. Itsesuojeluvaisto herää ja määrää käyttäytymisen. Goljattia vastaan ei rohjeta taistella.

Mutta kun kentälle on tultu, häpeällistä on palata takaisin leposohvalle.

Yhdessä etsitään sopiva kanuunamaali - **karismaattisuus**. Tässä ajetaan "kirppua" takaa ja tähdätään karpästä norsupyssyllä. *"Kenen jälkeen Israelin kuningas on lähtenyt? Ketä sinä ajat takaa? Koiranraatoa, yhtä kirppua!"* (1 Sam.24:15). Saul oli "vainoharhainen". Hän näki vaaran siellä, missä sitä ei todellisuudessa ollut. Kun Saul kulutti aikansa ja energiansa Daavidin metsästyksen, maa joutui alttiiksi ulkoisille vihollisille. Sielunvihollinen laittaa meidätkin "kirppumetsästyksen", jotta hän saisi rauhassa mellastaa ja toteuttaa katalia aikomuksiaan.

Tähän (4) ryhmään olisin sijoittamassa Hyvinkään veljet.

5. LUOVUTTAJAT JA POISTUJAT. Kirkon tilannetta ei voi auttaa - siitä on poistuttava. Kirkko on parantumattomasti sairas.

YHTEINEN NIMITTÄJÄ

Kirjassa pyritään laaja-alaisesti käsittelemään "Suomen Siionin" ongelmia. Kuitenkin vain yksi tuodaan selkeästi esille, karismaattisuus. Kaikista muista puhutaan enemmän tai vähemmän peitellen - ne ovat sivuroolissa. Varsinainen kirjan inspiroija on karismaattisuus. **Hyvinkään veljet ampuvat raskaalla tykistöllä karismaattisuutta vastaan** - vai olenko ehkä väärässä?

Karismaattisuus on:

Per-Olof Malk: Kristuksesta eteenpäin-kristillisyyttä ja Kainin kristillisyyttä.

Matti Pyykkönen: Vakavan rukouskristillisyyden hylkääminen ylistyksen kustannuksella.

Paavo Suihkonen: Väärää tulta Herran alttarilla.

Olavi Peltola: Kokemuskeskeistä kristillisyyttä.

Paavo Lievon: Sielullista kiihkomielistä kristillisyyttä.

Juhani Aitomaa: Menestysteologiaa.

PRIORISOINTIONGELMA

Kyllähän karismaattisuudessa on lieveilmiöitä, joihin on syytä puuttua. Mutta suomalaisessa kirkollisessa maisemassa olisi paljon muitakin ja tärkeimpiä maaleja. Karismaattiset ovat kuitenkin pieni **marginaaliryhmä**. Suurempia ja strategisesti paljon merkittävämpiä kohteita ovat: **liberaaliteologinen tiedekunta, politisoitunut kansanvaltainen kirkon hallinto, piispa Riekinen, naispappeus, uusi raamatunväännös, kasteuudestisyntyminen jne. jne.** Kun "kirppua" ajetaan takaa, sudet ja leijonat saavat kaikessa rauhassa jatkaa seurakunnan raatelua. *"Minä tiedän, että minun lähtöni jälkeen teidän keskuuteenne tulee julmia susia, jotka eivät laumaa säästä"* (Apt.20:29).

MOTIIVIONGELMA

Tekisi mieli kysyä Hyvinkään veljien motiivien perään. Oma vähäinen kokemukseni näiden veljien kokoontumisesta on, että puuttuu selkeä tavoite. Tähän liittyy kiinteästi **Suomen kirkollisen kentän epäselvä hahmotus**. Diagnoosi pitäisi olla paljon täsmällisempi ennen kuin voidaan siirtyä hoitopuolelle. Tai toista kuvaa käyttäkseni: maalit pitää määritellä paljon täsmällisemmin ja priorisoiden ennen kuin aletaan ampua!

KRISTUS SIVUUN

Tiimin huolenaihe kirjataan: *"Kristus ja hänen lunastustyönsä jää liian usein sivuosaan aikamme hengellisissä virtauksissa ja käytännön julistuksessa"* (7). Katsotaan ongelmaksi, että pyritään Kristuksesta "eteenpäin". Ylikarismaattisuus ja muu voimakkaasti tunteisiin vetoava kristillisuus torjutaan selkeästi. Musiikki on näissä tilaisuuksissa usein

hallitsevassa asemassa. *"Edellisten lisäksi on vielä syytä mainita liikkeet, jotka keskittyvät järkeen ja joihinkin opillisiin yksityiskohtiin ja niiden liialliseen korostukseen"* (10).

RAAMATTU SIVUUN?

Kun kirjassa syytetään kristillisyyttä Kristuksen syrjäyttämisestä, samalla kuitenkin vaietaan siitä, että Kristus = Sana (Joh.1:1). Tämän esille ottaminen olisi antanut ryhtiä ongelman käsittelyyn. Kun puhutaan vain Kristuksen syrjäyttämisestä, Kristus ei välttämättä määriy Sanasta käsin. Kristus ja Sana kuuluvat yhteen ja näin myös Kristuksen ja Sanan syrjäytyminen.

Sanan syrjäytymisestä puhuttaessa olisi ollut mahdollista tarttua aikamme moniin ongelmiin tapaus tapaukselta. Nyt käsiteltävä asia jää epämääräiseksi, hahmottomammaksi. Ongelmaan ei muodostu "ripaa", johon tarttua.

Kun Kristus-ongelmaa ei liitetä Sana-ongelmaan, on ymmärrettävää, ettei tartuta myöskään Raamatun käänösongelmaan, joka kulminoituu -92 käänöksessä. Uutta käänöstä käytetään muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Raamattukysymyksen lakaiseminen maton alle johtaa taas eräiden keskeisten ongelmien syrjäyttämiseen.

Uuden käänöksen käytössä ovat huonoina esimerkkeinä ryhmän teologit (Per Olof Malk ja Olavi Peltola). Tässä on tietysti nähtävissä myös populistisia piirteitä. Rajoittuminen vanhaan käänökseen **supistaisi joukkoja ehkä merkittävästi.** Mutta eikö totuuden pitäisi ratkaista ja määrätä? Voiko uskova tinkiä Raamatun luotettavuuden suhteen? Luotettavuus taas on tietysti sidoksissa alkukieliuskollisuuteen. Tässä voidaan harhaanjohtavasti väittää, että kristittyjen yhteys vaatii uuden käänöksen käyttöä. Asia on kuitenkin mielestäni päinvastoin. **Vain ne, jotka pitäytyvät vanhaan (33/38) käänökseen ovat todellisesti uskovien yhteyden asialla.** Tämä on vakava ja perustava kysymys myös uskovien yhteyden kannalta.

Uusi käänös liittää uskovien yhteyteen pääasiassa kääntymätöntä "sekakansaa", joka muodostui Israelin kansallekin lankeemukseksi Kanaanin maahan kuljettaessa. *"Ja myös paljon sekakansaa meni heidän kanssansa, sekä lampaita ja raavaskarjaa suuret laumat."* (2 Moos.12:38). *"Mutta heidän keskuuteensa kerääntyneessä hylkyväessä heräsivät himot, ja niin israelilaisetkin rupesivat jälleen itkemään, sanoen: "Voi jospa meillä olisi lihaa syödäksemme!"* (4 Moos.11:4). Uuden käänöksen (lue:väänöksen) takana on liberaaliteologinen työryhmä, jonka tavoitteena nimenomaan on ollut tehdä Raamattu, jonka myös "sekakansa" ymmärtää.

LOPPULAUSE

En rohkene väittää, että edellä oleva on absoluuttinen totuus. Vaikka olen edellisessä voimakkaasti kritisoinut Hyvinkään veljien kirjaa, tunnustan, että siinä on kosolti oikeaa ja terveellistä opetusta. Esimerkiksi vanhurskauttamisen ja pyhityksen suhde on tuotu terveellisesti esille. Väärä tunteisiin pitäytyvä kristillisuus on aivan perustellusti torjuttu. "Alatien kristillisuus" tulee myös määrätystä merkityksestä tässä kirjassa esille. Tämä on sitäkin merkittävämpää, kun kirjoittajien joukossa on myös helluntaiherätyksen ja vapaakirkon edustajia. Kristittyjen yhteyden kannalta pidän erittäin ansiokkaana Paavo Lievosen tekstiä.

Kritiikkini kohdistuu etupäässä siihen, että nykyisessä suomalaisessa kirkollisessa miljöössä ja maisemassa olisi tarvittu **paljon voimakkaampi ja keskeisempiin asioihin keskittyvä puheenvuoro.** Jos ja kun tilanne on "Soihdut sammuu, kaikki väki nukkuu", en katso ko. kirjan pystyvän

herättämään nukkuvien mahtavaa armeijaa. Olisin joka tapauksessa virittämässä keskustelua Katso, Jumalan Karitsa - kirjasta. Siinä on paljon hyvää ja inspiroivaa keskusteluaainesta.

Väinö Hotti